

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 346
van **BRECHT WARNEZ**
datum: 24 juni 2021

aan **BART SOMERS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BINNENLANDS BESTUUR,
BESTUURSZAKEN, INBURGERING EN GELIJKE KANSEN

Fiscale notificatie - Ontvangsten die gemeenten mislopen

Notarissen zijn verplicht om een fiscale notificatie te sturen naar gemeenten bij de opmaak van een akte m.b.t. de vervreemding of de hypothecaire aanwending van een goed. Net als de Schatkist stelt dat de gemeenten in staat om een wettelijke hypotheek te nemen op een goed voor de betaling van nog uitstaande fiscale schuldvorderingen. De decretale basis daarvoor is gelegd in artikel 11 van het decreet van 30 mei 2008 betreffende de vestiging, de invordering en de geschillenprocedure van provincie- en gemeentebelastingen dat o.a. artikel 35 van het Invorderingswetboek van toepassing maakt op de gemeentebelastingen.

Tot vóór de inwerkingtreding van het Invorderingswetboek verwees het decreet van 30 mei 2008 enkel naar de overeenkomstige bepalingen in het Wetboek van inkomstenbelasting, in concreto ook naar artikel 433. In 2019 werd artikel 433 echter aangepast, waardoor met ingang vanaf april 2019 notarissen enkel nog een fiscale notificatie moeten sturen naar de gemeente waar de verkoper van het goed zijn woonplaats heeft en niet meer naar de gemeente waar het goed gelegen is. Daardoor verliezen de gemeenten een mogelijkheid om uitstaande schulden in te vorderen en lopen ze ontvangsten mis.

Een oplossing is om via een decreetswijziging de fiscale notificaties niet enkel te laten versturen naar de gemeente waar de verkoper van het goed zijn woonplaats heeft maar ook naar de gemeente waar het goed gelegen is. Bij voorkeur digitaal, per aangetekende brief indien niet anders kan. Voor de fiscale notificaties van de belastingen die de Vlaamse Belastingdienst (VLABEL) int, is dat gelet op artikel 3.12.1.0.1 van de Vlaamse Codex Fiscaliteit alvast al afgedekt.

1. Heeft de minister weet van deze problematiek?
2. Is de minister bezig met de aanpak van deze problematiek? Is een parlementair initiatief wenselijk volgens hem?

BART SOMERS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BINNENLANDS BESTUUR, BESTUURSZAKEN, INBURGERING EN GELIJKE KANSEN

ANTWOORD

op vraag nr. 346 van 24 juni 2021

van **BRECHT WARNEZ**

1. Deze kwestie is niet nieuw. Ze heeft een korte voorgeschiedenis die ik hieronder nog even herneem en waarbij ik het belang voor de lokale besturen verduidelijk.

De huidige toepasselijke regelgeving wordt beschreven in het artikel 35 van het federale Wetboek van de minnelijke en gedwongen invordering van fiscale en niet-fiscale schuldvorderingen. Deze federale bepaling is van toepassing voor de lokale besturen van het Vlaamse Gewest, via de verwijzing in artikel 11 van het decreet van 30 mei 2008 betreffende de vestiging, de invordering en de geschillenprocedure van provincie- en gemeentebelastingen. Dit artikel verplicht de notaris om de vervreemding of hypothecaire aanwending van een onroerend goed te melden aan de financieel beheerder en de financieel directeur van de provincie en de gemeente waar de verkoper of hypotheeksteller zijn woonplaats heeft. De notaris informeert de financieel beheerder en de financieel directeur over de identiteit van de eigenaar of de vruchtgebruiker (voor natuurlijke personen: familienaam, alle voornamen, geboortedatum en geboorteplaats, woonplaats; voor rechtspersonen: juridische vorm en naam van de rechtspersoon, oprichtingsdatum, zetel, naam en hoedanigheid van de vertegenwoordiger) en over de aard en ligging van het vervreemde of met een hypotheek bezwaarde goed.

Die laatsten kunnen dan nagaan of belastingschulden rusten op de verkoper of hypotheeksteller of op het onroerend goed. Als het belang van de Schatkist dat vereist (lees: als de Schatkist in gevaar is), kan de financieel beheerder of de financieel directeur eventuele belastingschulden aan de notaris signaleren via een fiscale notificatie (artikel 36 van het Invorderingswetboek). Die notificatie geldt als een bewarend beslag onder derden in handen van de notaris, op de bedragen die hij krachtens de akte onder zich houdt voor rekening van de belastingplichtige. Het systeem van fiscale notificatie zorgt zo voor een snelle maximale inning, maar het is duidelijk dat dit een uitzonderingsmaatregel is of moet zijn. Notificaties zijn slechts een bijkomende, uitzonderlijke mogelijkheid voor de invordering van de belastingsschuld, naast de normale invorderingsprocedures.

De voorafgaande (snelle) verwittiging door de notaris blijft echter ook buiten die uitzonderingsmaatregel waardevol. Ze is bijvoorbeeld belangrijk als de gemeente of de provincie de betaling van de belastingsschuld wil verkrijgen na inschrijving van een wettelijke hypotheek. De wettelijke hypotheek van de Schatkist neemt immers pas rang in vanaf haar inschrijving (artikel 29 van het Invorderingswetboek).

De meldingsplicht van de notaris bij de overdracht van onroerende goederen werd in 2019 ingeperkt door een wijziging aan de federale regelgeving, bij artikel 43 van de wet van 11 februari 2019 houdende fiscale, fraudebestrijdende, financiële alsook diverse bepalingen. Vóór die wijziging moest een verwittiging uitgaan naar de provincie en de gemeente waar de eigenaar of de vruchtgebruiker van het goed zijn woonplaats (voor natuurlijke personen) of zijn hoofdinstelling (voor rechtspersonen) had en ook naar de provincie of de gemeente waar het onroerend goed gelegen was. Eventueel moesten dus twee verwittigingen verstuurd worden, bijvoorbeeld wanneer de verkoper niet in het verkochte goed woonde.

Aangezien provinciale en gemeentelijke onroerendgoedbelastingen geheven worden op (de staat of toestand van) het goed en niet op de eigenaar of de zakelijk gerechtigde, was vooral die tweede meldingsplicht belangrijk. En laat het net die zijn die in 2019 door die federale wijziging van artikel 433 van het Wetboek van de Inkomstenbelastingen (WIB 1992) afgeschaft werd. De notaris moet sinds april 2019 niet langer een melding sturen naar de gemeente en de provincie waar het goed gelegen is, maar alleen nog naar de gemeente en de provincie waar de (initiële) eigenaar van het onroerend goed of de zakelijk gerechtigde op het onroerend goed zijn woonplaats heeft. Artikel 35 van het federale Invorderingswetboek - dat van toepassing is sedert 1 januari 2020 - heeft die beperkte meldingsplicht beschreven in het vermelde artikel 433 van het WIB 1992 overgenomen. Zoals reeds vermeld is deze regeling ook van toepassing voor de lokale besturen van het Vlaamse Gewest, via het hiervoor vermelde decreet van 30 mei 2008, meer bepaald het artikel 11, zoals dit werd gewijzigd bij artikel 29 van het programmadecreet van 20 december 2019 bij de begroting 2020.

2. Ik ben mij ervan bewust dat dit een gemis vormt voor de gemeenten. Dit is niet alleen in Vlaanderen het geval, maar ook in Wallonië en in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest. Het meest logische - al is het maar qua duidelijkheid en werkbaarheid voor de notarissen, zeker in grensoverschrijdende gevallen - zou een aanpassing zijn van artikel 35 van het federale Invorderingswetboek voor alle gewesten. Een alternatief is een wijziging bij decreet die alleen een impact heeft op de Vlaamse gemeenten.

Eventuele acties dienen hoe dan ook in grondig overleg met de federatie van notarissen, die de logistieke verwerking van de berichtenstromen regelt, te worden besproken. De aansluiting van alle provincies en gemeenten op de applicatie van de federatie van notarissen en de verzending van de notarisberichten via jBox (de eBox van FOD Justitie waarop alle notariskantoren aangesloten zijn) is daarin een belangrijke stap.